

P.Z. br. 817

HRVATSKI SABOR

KLASA: 015-01/15-01/01

URBROJ: 65-15-02

Zagreb, 20. ožujka 2015.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o područjima posebne državne skrbi*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavio Mladen Novak, zastupnik u Hrvatskom saboru, aktom od 20. ožujka 2015. godine.

U radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, sudjelovat će predlagatelj prijedloga zakona.

PREDSJEDNIK

Josip Leko

P.Z. br. 817

HRVATSKI SABOR

Zastupnik Mladen Novak

Zagreb, 20. ožujka 2015.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 20-03-2015		
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.	
015-01/15-01/01	65	
Uredbeni broj	Pril.	Vrij.
6531-15-01	1	-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o područjima posebne državne skrbi

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske i članka 172. Poslovnika Hrvatskog sabora, podnosim **Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o područjima posebne državne skrbi.**

Sukladno članku 174. stavku 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora, u postupku donošenja Zakona na sjednici Hrvatskog sabora i njegovih radnih tijela, sva potrebna obrazloženja dat će u ime predlagatelja zastupnik Mladen Novak.

Zastupnik

Mladen Novak

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O PODRUČJIMA POSEBNE DRŽAVNE SKRBI

I. USTAVNA OSNOVA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjeni Zakona o područjima posebne državne skrbi sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/2010 – pročišćeni tekst i 5/2014 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Prvi Zakon o područjima posebne državne skrbi (NN 44/96) donesen je u Hrvatskom saboru u svibnju 1996. godine. Svrha donošenja ovog Zakona bila je otklanjanje posljedica rata, bržeg povratka prognanika i izbjeglica, poticanje demografskog i gospodarskog napretka, te postizanja ravnomjernijeg razvitka svih područja Republike Hrvatske.

Zakon o područjima posebne državne skrbi doživio je brojne izmjene, te je 2008. godine donesen novi Zakon o područjima posebne državne skrbi (NN 86/08). Ovim zakonom ističe se i potreba demografske obnove na područjima posebne državne skrbi, pa se tako člankom 7. propisuje da će Republika Hrvatska poticati povratak i ostanak stanovništva koje je prebivalo na područjima posebne državne skrbi prije Domovinskog rata, kao i naseljavanje ostalih državljana Republike Hrvatske svih zanimanja, osobito onih koji mogu obavljanjem djelatnosti pridonijeti gospodarskom i društvenom razvoju područja posebne državne skrbi. Kao važna mjera za poticanje ovog cilja navodi se stambeno zbrinjavanje. U članku 8. ističe se da se stambeno zbrinjavanje provodi u svrhu naseljavanja, povratka i ostanka stanovništva na područja posebne državne skrbi, na jedan od sljedećih načina:

1. davanjem u najam obiteljske kuće ili stana u državnom vlasništvu,
2. davanjem u najam oštećene obiteljske kuće u državnom vlasništvu i dodjelom građevnog materijala,
3. darovanjem građevinskog zemljišta u državnom vlasništvu i građevnog materijala za izgradnju obiteljske kuće, ili
4. darovanjem građevnog materijala za popravak, obnovu i nadogradnju obiteljske kuće ili stana, odnosno izgradnju obiteljske kuće na građevinskom zemljištu u vlasništvu podnositelja zahtjeva te
5. darovanjem građevinskog zemljišta u državnom vlasništvu i građevnog materijala za izgradnju stambene jedinice u višestambenom objektu,
6. darovanjem obiteljske kuće ili stana u državnom vlasništvu,
7. darovanjem građevinskog zemljišta u državnom vlasništvu.

Posebno se ističe istim člankom 8. stavkom 2. da se stambeno zbrinjavanje na navedeni način provodi upravo u područjima posebne državne skrbi.

Problem pri stambenom zbrinjavanju na područjima posebne državne skrbi javlja se donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o područjima posebne državne skrbi (NN 57/11), koji se mijenja članak 10. Zakona na način da se pravo na stambeno zbrinjavanje **ne priznaje korisniku** koji je koristio imovinu koja je vraćena u posjed vlasniku odnosno koja je od njega otkupljena na temelju Programa povratka i zbrinjavanja prognanika, izbjeglica i raseljenih osoba (»Narodne novine«, br. 92/98.) i Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o područjima posebne državne skrbi (»Narodne novine«, br. 88/02.), a sukladno ovom Zakonu je stambeno zbrinut davanjem u najam stana ili obiteljske kuće u državnom vlasništvu, **ako se nekretnina nalazi na području naselja Benkovac, Drniš, Glina, Gospić, Hrvatska Kostajnica, Knin, Karin Gornji, Lipik, Novska, Obrovac, Otočac, Pakrac, Petrinja, Slunj, te u županijama Vukovarsko-srijemskoj i Osječko-baranjskoj.**

Smatram da se ovakvom odredbom provodi direktna diskriminacija hrvatskih građana temeljem njihovog društvenog položaja, odnosno socijalnog podrijetla, obzirom da se od stambenog zbrinjavanja darovanjem obiteljske kuće ili stana u državnom vlasništvu izuzimaju korisnici nekretnina obzirom na njihov geografski položaj. Navedenom odredbom, od mogućnosti stjecanja nekretnine u vlasništvu Republike Hrvatske izuzete su, pored ostalog, čitave dvije županije. Iz navedenog se izvodi zaključak da su korisnici nekretnina na područjima navedenih gradova te dviju županija uskraćeni za pravo na stambeno zbrinjavanje na način koji ostalim korisnicima jamči Zakon o područjima posebne državne skrbi, te stavljeni u bitno nepovoljniji položaj od korisnika nekretnina na ruralnom području. Stoga predlažem izmjenu Zakona o područjima posebne državne skrbi na način da se briše odredba koja ograničava stjecanje vlasništva nad nekretninama u vlasništvu RH korisnicima stambenog zbrinjavanja na području naselja Benkovac, Drniš, Glina, Gospić, Hrvatska Kostajnica, Knin, Karin Gornji, Lipik, Novska, Obrovac, Otočac, Pakrac, Petrinja, Slunj, te u županijama Vukovarsko-srijemskoj i Osječko-baranjskoj.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovog Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Državnom proračunu jer su stambeni objekti koji se daruju na područjima posebne državne skrbi već otkupljeni.

IV. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O PODRUČJIMA POSEBNE DRŽAVNE SKRBI

Članak 1.

U Zakonu o područjima posebne državne skrbi (NN 86/08, 57/11, 51A/13, 148/2013, 76/14, 147/14, 18/15), u članku 10. stavku 2. točki 4., riječi „izuzev nekretnina smještenih u naseljima Benkovac, Drniš, Glina, Gospić, Hrvatska Kostajnica, Knin, Karin Gornji, Lipik, Novska, Obrovac, Otočac, Pakrac, Petrinja, Slunj, te u županijama Vukovarsko-srijemskoj i Osječko-baranjskoj“, brišu se.

Članak 2.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Ovim člankom briše se zabrana stjecanja nekretnina u vlasništvu RH korisnicima stambenog zbrinjavanja na području naselja Benkovac, Drniš, Glina, Gospić, Hrvatska Kostajnica, Knin, Karin Gornji, Lipik, Novska, Obrovac, Otočac, Pakrac, Petrinja, Slunj, te u županijama Vukovarsko-srijemskoj i Osječko-baranjskoj.

Uz članak 2.

Propisuje se stupanje na snagu ovog zakona.

V. TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Članak 10.

(1) Pravo na stambeno zbrinjavanje iz članka 8. ovoga Zakona može ostvariti korisnik i članovi njegove obitelji koji žive u zajedničkom kućanstvu, u skladu s odredbama posebnog zakona koji uređuje odnose u obitelji:

1. ako nemaju u vlasništvu ili suvlasništvu drugu useljivu obiteljsku kuću ili stan na području Republike Hrvatske, ili ako istu nisu prodali, darovali ili na bilo koji drugi način otuđili nakon 8. listopada 1991., odnosno ako nisu stekli pravni položaj zaštićenog najmoprimca,

2. ako nemaju u vlasništvu ili suvlasništvu drugu useljivu obiteljsku kuću ili stan na području država nastalih raspadom SFRJ ili drugim državama u kojima borave odnosno u kojima su boravili, ili da istu nisu prodali, darovali i na bilo koji drugi način otuđili nakon 8. listopada 1991., odnosno nisu stekli pravni položaj zaštićenog najmoprimca.

(2) Pravo na stambeno zbrinjavanje iz članka 8. točke 6. ovoga Zakona može ostvariti:

1. hrvatski branitelji i članovi obitelji smrtno stradalog, zatočenog ili nestalog i umrlog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata koji na području Republike Hrvatske nemaju u vlasništvu drugi useljivi stambeni objekt ili ako isti nisu prodali, darovali ili na bilo koji drugi način otuđili nakon 8. listopada 1991., uz uvjet da se koriste stanom ili obiteljskom kućom u državnom vlasništvu i u njima prebivaju te su evidentirani kao njihovi korisnici kod Državnog ureda za obnovu i stambeno zbrinjavanje,

2. pripadnik Hrvatskog vijeća obrane te članovi obitelji smrtno stradalog i umrlog pripadnika Hrvatskog vijeća obrane državljanina Republike Hrvatske koji na području Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske nemaju u vlasništvu drugi useljivi stambeni objekt ili ako isti nisu prodali, darovali, ili na bilo koji drugi način otuđili nakon 8. listopada 1991. uz uvjet da se koriste stanom ili obiteljskom kućom u državnom vlasništvu i u njima prebivaju te su evidentirani kao njihovi korisnici kod Državnog ureda za obnovu i stambeno zbrinjavanje,

3. korisnik koji je dobio na korištenje stan u državnom vlasništvu na temelju Zakona o davanju u najam stanova na oslobođenom teritoriju (»Narodne novine«, br. 73/95.), uz uvjet da se njime koristi i u njemu prebiva najmanje 10 godina od dana donošenja rješenja te nema u vlasništvu drugi stambeni objekt na području Republike Hrvatske.

4. korisnik koji je koristio imovinu koja je vraćena u posjed vlasniku odnosno koja je od njega otkupljena na temelju Programa povratka i zbrinjavanja proganika, izbjeglica i raseljenih osoba (»Narodne novine«, br. 92/98.) i Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o područjima posebne državne skrbi (»Narodne novine«, br. 88/02.), a sukladno ovom Zakonu je stambeno zbrinut davanjem u najam stana ili obiteljske kuće u državnom vlasništvu uz uvjet da su nekretnine koje su predmet darovanja smještene na područjima prve i druge skupine područja posebne državne skrbi izuzev nekretnina smještenih u naseljima Benkovac, Drniš, Glina, Gospić, Hrvatska Kostajnica, Knin, Karin Gornji, Lipik, Novska, Obrovac, Otočac, Pakrac, Petrinja, Slunj, te u županijama Vukovarsko-srijemskoj i Osječko-baranjskoj, te uz uvjet da na području Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine nemaju u vlasništvu ili suvlasništvu drugu useljivu obiteljsku kuću ili stan ili ako istu nisu prodali, darovali ili na bilo

koji drugi način otuđili nakon 8. listopada 1991. i uz uvjet da se koriste i prebivaju u stanu ili obiteljskoj kući u državnom vlasništvu te su evidentirani kao njihovi korisnici kod Državnog ureda za obnovu i stambeno zbrinjavanje.

(3) Činjenice o vlasništvu ili suvlasništvu drugog useljivog stambenog objekta ili njegovoj prodaji, darovanju ili otuđenju iz stavka 1. i 2. ovoga članka utvrđuju se u vrijeme utvrđivanja prava na stambeno zbrinjavanje.

(4) S osobama na koje se odnosi Uredba o darovanju stanova i kuća u vlasništvu Republike Hrvatske na područjima posebne državne skrbi hrvatskim braniteljima te članovima obitelji poginulih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata (»Narodne novine«, br. 94/05., 153/05. i 142/06.) i Uredba o darovanju stanova i kuća u vlasništvu Republike Hrvatske na područjima posebne državne skrbi (»Narodne novine«, br. 82/07.) Državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje će sklopiti ugovor o darovanju pod uvjetom da te osobe na dan stupanja na snagu tih Uredbi nemaju u vlasništvu ili suvlasništvu drugu useljivu obiteljsku kuću ili stan ili ako istu nisu prodali, darovali ili na bilo koji drugi način otuđili nakon 8. listopada 1991. i uz uvjet da koriste i prebivaju u stanu ili obiteljskoj kući u državnom vlasništvu te su evidentirani kao njihovi korisnici kod Državnog ureda za obnovu i stambeno zbrinjavanje.

(5) Iznimno od članka 9.b ovoga Zakona, korisnici iz stavka 2. ovoga članka ostvaruju pravo na darovanje u cijelosti nekretnine u kojoj su ostvarili pravo na stambeno zbrinjavanje do stupanja na snagu ovoga Zakona.

(6) Pravo iz članka 8. ovoga Zakona može ostvariti i korisnik koji ima u vlasništvu ili suvlasništvu obiteljsku kuću ili stan čija stambena površina je manja od propisane člankom 9.b stavkom 1. ovoga Zakona. No, kada se jednom stambeno zbrine, korisnik više ne može podnositi nove zahtjeve za stambeno zbrinjavanje.

(7) Vlasnik useljive obiteljske kuće na područjima posebne državne skrbi čija stambena površina je bitno manja od propisane člankom 9.b stavkom 1. ovoga Zakona, može ostvariti pravo na darovanje građevnog materijala iz članka 8. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona.

(8) Korisnik prava na obnovu objekata s IV., V. i VI. stupnjem oštećenja po Zakonu o obnovi i korisnik stambenog zbrinjavanja po ovom Zakonu mogu ostvariti pravo iz članka 8. ovoga Zakona ako vrate iznos sredstava utrošenih u obnovu odnosno stambeno zbrinjavanje ili uz umanjeње kvadrata koje su ostvarili na temelju Zakona o obnovi ili na temelju ovoga Zakona. Iznos povrata sredstava u novčanom iznosu obračunava se u iznosu sredstava utrošenih u obnovu, odnosno stambeno zbrinjavanje, u visini vrijednosti radova u vrijeme obnove odnosno u vrijeme ostvarenja prava iz članka 8. ovoga Zakona, a koji ne može biti veći od prosječnog iznosa sredstava koje je Državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje uložilo po obiteljskoj kući ili stanu na odnosnom području obnove ili stambenog zbrinjavanja, a polazeći od potrebne stambene površine za tog člana obitelji.

(9) Korisnik prava na obnovu objekata s IV., V. i VI. stupnjem oštećenja po Zakonu o obnovi i korisnik stambenog zbrinjavanja po ovom Zakonu mogu ostvariti pravo na darovanje građevnog materijala iz članka 8. stavka 1. točke 2., 3., 4. i 5. ovoga Zakona umanjenoг za količinu i vrstu građevnog materijala koje je ostvario na temelju Zakona o obnovi i na temelju ovoga Zakona.

(10) Korisnik koji je otuđio useljivi stambeni objekt u svrhu stambenog zbrinjavanja korisnika ili članova obitelji koji su s njim živjeli u zajedničkom kućanstvu 1991. godine ili je ustupio ili se odrekao nasljedstva, može iznimno ostvariti pravo na stambeno zbrinjavanje po ovom Zakonu, a pod uvjetom da je otuđena obiteljska kuća ili stan manja od stambene površine iz članka 9.b stavka 1. ovoga Zakona.